

Laidiens: 06.08.2020., Nr. 150

Oficiālās publikācijas Nr.: 2020/150.1

Ministru kabineta noteikumi Nr. 494

Rīgā 2020. gada 28. jūlijā (prot. Nr. 46 9. §)

Šautuvju izveidošanas un darbības, kā arī treniņšaušanas un šaušanas sporta sacensību norises un drošības noteikumi

*Izdoti saskaņā ar Ieroču aprites likuma
70. panta trešo daļu un 71. panta desmito daļu*

I. Vispārīgais jautājums

1. Noteikumi nosaka:

1.1. prasības šautuvju izveidošanai un darbībai;

1.2. kārtību, kādā izsniedz un anulē atļauju šautuves izveidošanai un darbībai;

1.3. kārtību, kādā Latvijā notiek treniņšaušana un šaušanas sporta sacensības, kā arī šautuvēs ievērojamos drošības noteikumus.

II. Šautuvju izveidošana un darbība

2. Šautuves ierīko telpās vai ārpus tām atbilstoši būvniecības un būvakustikas jomu regulējošiem normatīvajiem aktiem, kā arī šo noteikumu II nodaļā minētajām prasībām.

3. Šautuves ierīko un izmanto tā, lai novērstu kaitējumu cilvēkiem, dzīvniekiem, mantai un videi šautuvē un ārpus tās.

4. Šautuves īpašnieks šautuves darba laiku saskaņo ar pašvaldību, kura izsniegusi atļauju tās izveidei un darbībai.

5. Izveidojot šautuvi, ierīko un nodrošina:

5.1. gaidišanas vietu – vietu pirms šaušanas līnijas, kurā pirms šaušanas vai mešanas vingrinājuma izpildes uzturas personas, kuras to veiks, un kurā notiek minēto personu maiņa;

5.2. šaušanas līniju – vietu, kurā šaušanas vai mešanas laikā atrodas personas, kas veic šaušanu vai mešanu, un no kuras tiek mērīta šaušanas vai mešanas distance;

5.3. šaušanas distanci – distanci no šaušanas līnijas līdz mērķu līnijai vai mērķu zonai, kurā izvietoti stacionāri nostiprināti mērķi, kustīgi mērķi, mērķu mehānismi un konstrukcijas vai kurā tiks izmesti lidojoši mērķi;

- 5.4. šāviņu uztvērēju – konstrukcijas, izbūves, uzbērumus vai apvidus reljefu, kas pilnībā neitralizē lodes vai cita veida šāviņa kinētisko enerģiju un nepieļauj šāviņa rikošetu (izņemot šaušanas stendu šautuvēs, kur paredzēts šaut gaisā pa lidojošiem mērķiem);
- 5.5. šāviņu pārtvērēju – konstrukcijas vai izbūves, kas nodrošina šāviņa neizlidošanu ārpus bīstamās zonas robežām un kas tiek uzstādītas posmā starp šaušanas līniju un šāviņu uztvērēju (tikai pusslēgtās šautuvēs);
- 5.6. bīstamo zonu – vietu starp šaušanas līniju un šāviņu uztvērēju, ko šaušanas laikā šķērso šāviņš vai aukstais ierocis, kas paredzēts mešanai (turpmāk – metamais ierocis). Ja šāviņu uztvērējs nenodrošina visu raidīto šāviņu neitralizāciju vai šāviņu uztvērēja nav vispār, tad bīstamā zona ir vieta starp šaušanas līniju un vietu, līdz kurai ieroča radītais šāviņš saglabā kinētisko enerģiju;
- 5.7. mērķu līniju vai mērķu zonu – vietu, kurā ir uzstādīti šaušanas mērķi vai kurā nolemts tos uzstādīt.
6. Šautuves var būt slēgtas, pusslēgtas vai atklātas.
7. Slēgtās šautuves, kurās paredzēts izmantot šaujamieročus vai lielas enerģijas pneimatiskos ieročus, atbilst vismaz šādām prasībām:
- 7.1. šauteve ir vismaz U2 ugunsizturības pakāpes būve vai ir iebūvēta būvē, kuras minimālā ugunsizturības pakāpe ir U2;
- 7.2. ieeja šautuvē ir aprīkota ar durvīm un pret uzlaušanu drošu slēdzeni;
- 7.3. šautuves telpas bīstamajā zonā nav ieejas, bet, ja tāda ir, ieeja ierīkota tā, lai to varētu droši nobloķēt no iekšpuses un nevarētu atvērt no ārpuses;
- 7.4. šautuves telpa ir aprīkota ar ugunsgrēka atklāšanas un trauksmes signalizācijas sistēmu;
- 7.5. šautuves telpa ir aprīkota ar ventilāciju, kura nodrošina gaisa apmaiņu nepieciešamajā apjomā un nepieļauj dūmu koncentrēšanos šaušanas laikā;
- 7.6. šautuves telpas griestu augstums ir vismaz divi metri;
- 7.7. šautuves telpai nav logu;
- 7.8. šautuves telpā apgaismojums ir ierīkots tā, lai šaušanas līnija, bīstamā zona un mērķu līnija vai mērķu zona būtu labi saskatāma;
- 7.9. šautuves telpā aiz mērķu līnijas vai mērķu zonas ir šāviņu uztvērējs, kas atbilst izmantojamās munīcijas veidam;
- 7.10. sienas, griesti un grīda ir necauršaujami, šaujot no attiecīgās kategorijas šautuvē izmantojamiem ieročiem ar attiecīga veida munīciju;
- 7.11. šautuves telpā šaušanas līnijas grīdas segums ir līdzens.
8. Izveidojot slēgto šautuvi šaušanai ar loku vai arbaletu vai metamā ieroča mešanai, kur šaušanas distance ir lielāka par trim metriem, ievēro šādas prasības:
- 8.1. šautuves telpā nav balstu vai izvirzījumu bīstamās zonas robežās;
- 8.2. ja bīstamajā zonā ir ieeja, to ierīko tā, lai ieeju varētu droši nobloķēt no iekšpuses un nevarētu atvērt no ārpuses;

8.3. šautuves telpā ierīko apgaismojumu tā, lai šaušanas līnija, bīstamā zona un mērķu līnija vai mērķu zona būtu labi saskatāma;

8.4. šautuves telpas griestu augstums ir vismaz trīs metri;

8.5. siena aiz mērķu līnijas vai mērķu zonas ir apšūta ar materiālu, kas nepieļauj šāviņa rikošetu. Ja sienā aiz mērķu līnijas vai mērķu zonas ir logi, nodrošina šāviņu uztvērēju, lai apturētu šāviņu, kurš no šaušanas līnijas aizšauts (aizmests) garām mērķim.

9. Pusslēgtās šautuves, kurās paredzēts izmantot šaujamieročus vai lielas enerģijas pneimatiskos ieročus, atbilst vismaz šādām prasībām:

9.1. šautuves nojumes griestu augstums ir vismaz divi metri;

9.2. šautuves nojumes grīdas segums ir līdzens;

9.3. šautuves nojumē ir ierīkota tālākā šaušanas līnija;

9.4. bīstamajā zonā aiz mērķu līnijas vai mērķu zonas ir šāviņu uztvērējs, kas atbilst izmantojamās munīcijas veidam un nodrošina tieša šāviena un rikošeta uztveršanu;

9.5. bīstamās zonas robežās atrodas šāviņu aizturoši šķēršļi (piemēram, dabas reljefs), necauršaujama materiāla aizsargkonstrukcijas vai aizsargvaļņi, un bīstamajā zonā ir ierīkoti šāviņu pārtvērēji, kas nodrošina šāviņa uztveršanu bīstamās zonas robežās un nepieļauj tieši raidīta šāviņa vai rikošeta izlidošanu no mērķu līnijas vai mērķu zonas ārpus bīstamās zonas robežām;

9.6. ir novērsta cilvēku vai dzīvnieku nekontrolēta iekļūšana pusslēgtās šautuves bīstamajā zonā.

10. Atklātās šautuves ar aizsargvaļņiem vai aizsargkonstrukcijām, kurās paredzēts izmantot šaujamieročus vai lielas enerģijas pneimatiskos ieročus, atbilst vismaz šādām prasībām:

10.1. ir ierīkota tālākā pastāvīgā šaušanas līnija un pie tās ir ierīkota gaidīšanas vieta;

10.2. bīstamajā zonā aiz mērķu līnijas vai mērķu zonas ir šāviņu uztvērējs, kas atbilst izmantojamās munīcijas veidam un nodrošina tieša šāviena un rikošeta uztveršanu;

10.3. ja šaušanas distance ir līdz 50 metriem, šaušanai ar garstobra-gludstobra šaujamieročiem pa kustīgiem vai stāvošiem mērķiem ir ierīkotas kustīgo mērķu līniju iekārtas, kas nodrošinātas ar necauršaujamām konstrukcijām vai būvēm;

10.4. bīstamās zonas robežās atrodas šāviņu aizturoši šķēršļi (piemēram, dabas reljefs), necauršaujama materiāla aizsargkonstrukcijas vai aizsargvaļņi, kas nodrošina šāviņa uztveršanu bīstamajā zonā un nepieļauj tieši raidīta šāviņa vai rikošeta izlidošanu no mērķu līnijas vai mērķu zonas ārpus bīstamās zonas robežām;

10.5. ja šautuvē tiek izmantoti garstobra-vītņstobra šaujamieroči, īsstobra-vītņstobra šaujamieroči, lielas enerģijas pneimatiskie ieroči, kā arī garstobra-gludstobra šaujamieroči:

10.5.1. bīstamā zona līdz mērķu līnijai vai mērķu zonai ir norobežota ar aizsargvaļņiem, kuru minimālais sānu vaļņa augstums ir:

10.5.1.1. trīs metri, ja šaušanas distance ir līdz 300 metriem;

10.5.1.2. seši metri, ja šaušanas distance ir 300 metri vai vairāk;

10.5.2. šāviņu uztvērēja vaļņa augstums ir:

10.5.2.1. trīs metri, ja šaušanas distance ir līdz 100 metriem;

10.5.2.2. pieci metri, ja šaušanas distance ir no 100 līdz 300 metriem;

10.5.2.3. 10 metri, ja šaušanas distance ir 300 metri vai vairāk;

10.6. ja šautuvē izmanto tikai garstobra-gludstobra šaujamieročus, bīstamā zona līdz mērķu līnijai vai mērķu zonai ir norobežota ar aizsargvalņiem, kuru minimālais sānu valņa augstums ir 2,5 metri. Šāviņu uztvērēja valņa minimālais augstums ir trīs metri;

10.7. bīstamās zonas robežās neatrodas valsts galvenie autoceļi, dzīvojamās mājas vai ēkas, kurās tiek turēti dzīvnieki;

10.8. laikā, kad šautuvē notiek šaušana ar automātiskās darbības garstobra-vītņstobra šaujamieročiem, bīstamajā zonā ir ievērota viena no šādām prasībām:

10.8.1. bīstamā zona ir norobežota un pie norobežojumiem ne tālāk kā ik pēc 50 metriem redzamā attālumā ir izvietoti brīdinājuma uzraksti;

10.8.2. ja bīstamā zona nav norobežota, bet tajā atrodas ceļi, tie ir norobežoti ar barjerām un pie tām ne tālāk kā ik pēc 50 metriem redzamā attālumā ir izvietoti brīdinājuma uzraksti;

10.8.3. uz bīstamās zonas robežām ir ierīkoti novērošanas posteņi, lai nodrošinātu pastāvīgu uzraudzību visiem ceļiem (takām, piebrauktuvēm), kuri ved uz bīstamo zonu;

10.9. bīstamās zonas garums šaušanai ar automātiskās darbības garstobra-vītņstobra šaujamieročiem, kuru kalibrs ir līdz 5,6 milimetriem, ir 1,5 kilometri un šaušanai ar automātiskās darbības garstobra-vītņstobra šaujamieročiem, kuru kalibrs ir 5,6 līdz 9 milimetri, – pieci kilometri. Platumā bīstamā zona veido trapecī, kuras šaurākais gals ir šaušanas līnijas platums, bet platais gals ir vienāds ar pusi no bīstamās zonas garuma.

11. Atklātās šautuves bez aizsargvalņiem vai aizsargkonstrukcijām, kurās paredzēts izmantot šaujamieročus vai lielas enerģijas pneimatiskos ieročus, atbilst vismaz šādām prasībām:

11.1. ir ierīkota tālākā pastāvīgā šaušanas līnija un pie tās ir ierīkota gaidīšanas vieta;

11.2. pie katras šaušanas līnijas ir izvietota informācija par šaušanas virzieniem, šaušanas distanci un drošības leņķiem;

11.3. aiz katra mērķa ir šāviņu uztvērējs, kas ir divreiz lielāks nekā mērķis, bet ne mazāks kā 10 MOA. Kā šāviņu uztvērēju izmanto dabas reljefu vai šāviņu uztvērēju izveido no necauršaujamām konstrukcijām (izņemot šaušanas stendu šautuvēs, kur paredzēts šaut gaisā pa lidojošiem mērķiem);

11.4. ierīkojot pastāvīgo un īslaicīgo šaušanas līniju, ir nodrošināts, ka netiek pieļauta tieši raidīta šāviņa vai rikošeta izlidošana no mērķu līnijas vai mērķu zonas ārpus bīstamās zonas robežām;

11.5. laikā, kad šautuvē notiek šaušana, bīstamajā zonā ir ievērota viena no šādām prasībām:

11.5.1. bīstamā zona ir norobežota un pie norobežojumiem ne tālāk kā ik pēc 50 metriem redzamā attālumā ir izvietoti brīdinājuma uzraksti;

11.5.2. ja bīstamā zona nav norobežota, bet tajā atrodas ceļi, tie ir norobežoti ar barjerām un pie tām ne tālāk kā ik pēc 50 metriem redzamā attālumā ir izvietoti brīdinājuma uzraksti;

11.5.3. uz bīstamās zonas robežām ir ierīkoti novērošanas posteņi, lai nodrošinātu pastāvīgu uzraudzību visiem ceļiem (takām, piebrauktuvēm), kuri ved uz bīstamo zonu;

11.6. bīstamās zonas garums šaušanai ar garstobra-vītņstobra šaujamieroci, īsstobra-vītņstobra šaujamieroci un lielas enerģijas pneimatisko ieroci ir aprēķināts atbilstoši šo noteikumu 1. un 2. pielikumam;

11.7. bīstamās zonas garums šaušanai pa lidojošo mērķi ar garstobra-gludstobra šaujamieroci, izmantojot skrotis, kuru diametrs nepārsniedz 2,5 milimetrus, ir 200 metru. Ja bīstamā zona nav pārredzama 250 metru robežās, tā ir norobežota atbilstoši šo noteikumu 11.5.1. apakšpunktā minētajām prasībām;

11.8. bīstamās zonas garums šaušanai ar garstobra-gludstobra šaujamieroci, izmantojot lodi, ir vismaz 700 metru;

11.9. šautuves teritorijā ir ierīkots karoga masts, kura garums ir trīs metri virs šautuves konstrukcijām, dabas reljefa vai bīstamajā zonā esošajiem kokiem. Ja šautuvē notiek treniņšaušana vai sporta sacensības, paceļ 1,5 x 1,5 metru lielu sarkanas krāsas brīdinājuma karogu diennakts gaišajā laikā un sarkanas mirgojošas gaismas avotu diennakts tumšajā laikā (šī prasība neattiecas uz šaušanas stendu šautuvēs, kur paredzēts šaut gaisā pa lidojošiem mērķiem).

12. Ja loka vai arbaleta šaušanas (metamā ieroča mešanas) distance ir lielāka par trim metriem, atklāto šautuvi izveido, ievērojot šādas prasības:

12.1. šaušanas stenda laukumu norobežo ar sētu, barjerām vai brīdinājuma lentēm. Norobežojumu izvieto vismaz 20 metru attālumā no mērķu līnijas galiem (90 metru šaušanas distancē) un taisnā līnijā 10 metrus no šaušanas līnijas galiem vai attālumā, ko nevar sasniegt metamais ierocis, kurš aizmests garām mērķim;

12.2. norobežojumu izvieto ne tuvāk par 10 metriem no gaidīšanas vietas. 90 metru loka šaušanas distancē norobežojumu izvieto tik tālu no mērķu līnijas, lai skatītāji neatrastos tuvāk par 50 metriem. Ja šaušanas distance ir 30 metri, bīstamā zona ir 110 metri un tā ir norobežota;

12.3. bīstamo zonu aiz mērķu vairogiem var aizstāt ar šāviņu uztvērēju (metamā ieroča uztvērēju). Ja šautuvē izmanto loku, šāviņu uztvērējs ir tādā augstumā, lai apturētu no 90 metru distances garām mērķim aizšautās bultas;

12.4. šaušanas līnija, šaušanas distance un citi šaušanas stenda sektori ir labi pārredzami un iezīmēti;

12.5. gaidīšanas vieta atrodas vismaz piecus metrus no šaušanas līnijas;

12.6. ja šaušanas stendu sadala sektoros, tos nodala ar skaidri redzamu vismaz piecus metrus platu bīstamo zonu;

12.7. šaušana ar loku visos sektoros notiek no vienas šaušanas līnijas, mērķus var izvietot katrā sektorā citā distancē. Sektoru malās mērķu līnijas galos novieto rādītājus, kuri norāda sektora distanci metros;

12.8. sektorus ar garākajām šaušanas distancēm izvieto pa labi no īsākajām šaušanas distancēm;

12.9. starp vairākiem loka šaušanas laukumiem ir bīstamā zona, kuras platums ir vismaz 20 metri;

12.10. no šaušanas līnijas uz mērķu līniju taisnā leņķī vilktās līnijas veido koridoru, kas ietver vienu, divus vai trīs vairogius. Trīs metrus pirms šaušanas līnijas ir marķēta līnija.

13. Šautuvi mazas enerģijas pneimatisko ieroču izmantošanai izveido jebkurās slēgtās telpās vai ārpus tām, ierīkojot to atbilstoši šo noteikumu 5. punktā minētajām prasībām.

14. Šautuves īpašnieks šautuvē nodrošina:

14.1. konstrukciju un iekārtu atbilstību izmantotajam munīcijas veidam;